

Uit de PC van de voorzitter

Dick Vunderink

Wat moet je toch oppassen met wat je schrijft. Ik begon mijn vorige 'Uit de PC' met het enthousiasme over dit bijenjaar en prompt slaat het weer om en worden imkers en bijen even chagrijnig. Om maar niet te spreken van de jonge maagdjies die hunne 'kuise staat' in alle preutsigheid hardnekkig wisten te beschermen. De zomerdracht naar de knoppen, maar dit is een wat verkrampte beeldspraak. Ik heb de zaak maar vlot naar huis gehaald, verenigd wat niet beter verdiende, het eerste wintervoer toegediend en zelf zoek ik nog even de zon op. De bijen moeten thuisblijven want ik heb geen gezondheidsverklaring aangevraagd. En deze hele aanloop had ik nodig om die gezondheidsverklaring aan de orde te stellen.

We hebben weer Amerikaans vuilbroed (AVB) en hoe we er aan komen is niet bekend. Er wordt gegist en wat geroddeld maar we weten alleen hoe het is verspreid, namelijk door contacten van imkers onderling. Samen reizen of elkaar even helpen met besmet materiaal, een leeg kastje of een raampje broed van die kanjer van een moer. Uiteraard allemaal onbewust op het moment dat de besmetting nog niets eens werd vermoed. Verwijten passen dus niet, behalve dat we weten dat het riskant is, maar we laten ons in slaap zakken als AVB een tijdje onder de roos blijft. We weten ook dit keer niet hoe de insleep plaatsvond. Mogelijk door de koninginnenteelt? Helaas ook weer zo'n medaille met twee kanten. Prima dat het gebeurt, betere bijen die ook nog minder steken en soms zelfs zulke ongeëvenaarde eigenschappen schijnen te bezitten dat een nieuwe soortnaam nodig is, *Apis mellifera miraculosa*.

Dat is de mooie kant. De minder mooie kant is het risico van de import van teeltmateriaal uit het buitenland. In het buitenland is meestal meer AVB dan bij ons, wat deels met de omvang van dat buitenland heeft te maken. Het risico van import van besmet broed of bijen is dan aanwezig. 'Nee', hoor ik al roepen, 'want we importeren alleen met gezondheidsverklaring'. Dat is het minste, want zonder zo'n verklaring zou het mijns inziens grenzen aan een morele misdaad. Maar helaas heeft de gezondheidsverklaring slechts de betekenis dat je juridisch gedekt bent. Ik heb van verschillende kanten gehoord hoe ondeskundig in Nederland en in het buitenland gezondheidsverklaringen worden afgegeven en velen van u kennen die verhalen ook. In feite zegt het alleen dat er te plekke geen reisverbod wegens AVB geldt. Maar de besmetting kan al lang aanwezig zijn, maar nog niet geconstateerd. Zo krijg je een klein beetje besmetting gratis erbij. Ik stel dat het importeren van (teelt)materiaal en het reizen naar dracht in het buitenland op basis van alleen een gezondheidsverklaring grenst aan een morele

wandaad.

Al een heel stuk anders wordt het als de buitenlandse teler gedegen werk maakt van het onderzoek van honingmonsters en even serieuze consequenties verbindt aan de uitslag. Dat zegt al een stuk meer over de gezondheid van de stand of zelfs het teeltvolk.

Maar ook dit biedt geen honderd procent zekerheid, want mogelijk is een lichte besmetting niet geconstateerd maar intussen wel toegenomen. Bij alle uitbraken van de laatste jaren was er sprake van koninginnenteelt en vaak van import. U begrijpt, ik vind die import een griezelige zaak. Ook al omdat voor de soort *Apis mellifera miraculosa* grote bedragen moeten worden neergeteld, zodat de verleiding voor de minder integere verkoper om een flinke omzet te maken, groot is.

Wat ik zou willen? Ik droom hardop dat we met elkaar eens zouden afspreken tenminste een jaar lang niet te importeren. Vallen onze teeltprogramma's dan echt helemaal om? Terwijl ik zulke enthousiaste verhalen hoor over de schitterende lijnen die we hebben? Ik begrijp best dat de serieuze koninginnenteelers idealen hebben die ze niet graag op een zacht pitje zetten en mijn droom een nachtmerrie noemen. Maar mag ik dan wel van ze vragen zich voortdurend bewust te zijn van een moreel verantwoordelijkheidsbesef voor de Nederlandse imkerij bij het nastreven van hun idealen? En voor het reizen naar drachtgebieden in Duitsland heb ik geen goed woord over.

En zo heb ik me dit keer weer eens minder populair gemaakt.

241

Nieuwe video's VBBN

Marga Canters

Vanaf heden heeft de VBBN de video 'Nederlands fruit, dag in dag uit' en 'Bijenhouden met succes' in de uitleen. De eerstgenoemde film duurt ± 15 minuten en geeft een vrij oppervlakkig beeld vanaf de aanplant van fruitbomen, via bestuiving, bestrijding en veiling, tot verkoop in de winkel. In de film wordt niet echt diep ingegaan op de afzonderlijke onderdelen.

De tweede film duurt ± 44 minuten en laat de activiteiten zien gedurende een jaar. De film is van enkele tientallen jaren geleden, maar de werkzaamheden zijn nog precies dezelfde. Het begint met het maken van vegers, reizen naar de zomerdracht, plaatsen moerrooster en uitlaatbord, afnemen honing, ontzegelen en slingeren, inwintelen, verenigen in het voorjaar en reizen naar de voorjaarsdrachten koolzaad en fruit. Aan het einde van de film nog een korte samenvatting van een jaar rond.

Leden van de VBBN kunnen deze video's gratis lenen, eventuele portokosten zijn voor rekening van de aanvrager. Niet-VBBN-leden kunnen de video's lenen tegen betaling van een gering bedrag. Inlichtingen: secretariaat VBBN, 0317-422422, fax 0317-424180, E-mail: bijenhuis@tip.nl.

Heropening stal Stadskanaal

L.J. Hillebrands, voorzitter VBBN subver. Stadskanaal
In het maandblad Bijen 5(9): 244-245 (1996) presenteerde de jubilerende (50 jaar) subvereniging Stadskanaal van de VBBN haar 'trots' in het recreatiegebied 'Pagedal': de demonstratiebijenstal in het bijenpark 'Immedal'. Ruim een jaar later haalden wij het maandblad weer, Bijen 6(11): 305 (1997) maar nu met het trieste verhaal van een door brand volledig in de as gelegde stal! Dat artikel eindigde met het positieve nieuws, dat de gemeente en het bestuur de mogelijkheden tot herbouw van een nieuwe stal op dezelfde plek zouden onderzoeken.

Wethouder Ben Heller, zelf imker en lid van subvereniging Stadskanaal, heeft het nieuwe naambord 'Immedal' onthuld.

Die mogelijkheden bleken aanwezig te zijn en nog voor de bouwvakvakantie van de zomer 1997 werd met de herbouw begonnen.

Was de vorige stal uit hout opgetrokken, nu is gekozen voor stenen wanden. Maar voor het overige heeft de nieuwe stal dezelfde vorm en afmetingen gekregen als de vorige.

In september werd de stal door de aannemer opgeleverd. De subvereniging Stadskanaal had weer een demonstratieststal en het bijenpark was weer compleet.

Maar daarmee konden wij nog niet echt aan de slag. Door de brand was vrijwel al ons demonstratiemateriaal in vlammen opgegaan. De geërfde antieke honingpers, de boogkorven met toebehoren, de informatie-panelen, een fotoserie, de verenigingshoningslinger, gereedschappen, demonstratiekastjes, de marktkraam, foldermateriaal, kortom alles, waarmee we de bezoekers van ons park de diverse kanten van het bijenhouden konden verduidelijken, was weg.

Gelukkig bleken de verzekeringsmaatschappijen, van zowel de VBBN, als van de Gemeente Stadskanaal en de particuliere imkers, bereid de opgegeven schade coulant te vergoeden. Daardoor waren wij in staat om de nieuwe stal weer naar behoren in te richten.

Natuurlijk zijn wij spullen met een zekere gevoelswaarde voor altijd kwijt en is het zien verbranden van bijenvolken een nare herinnering, maar desondanks gaan wij gemotiveerd verder.

Zaterdag 20 juni j.l. hebben wij, in de vorm van een 'Open huis', de nieuwe stal aan de Kanaalsters getoond. Wethouder Ben Heller, zelf imker en lid van onze vereniging, heeft het nieuwe naambord 'Immedal' onthuld. Hij heeft de doek, die het naambord bedekte, als ware het een zwerm, in een schepkorf 'geschept' en daarmee de stal heropend.

Bij deze heropening waren vertegenwoordigers van regionale zusterverenigingen, van het groepsbestuur Groningen, leden en hun partners en belangstellenden uit de buurt aanwezig.

De VBBN subvereniging Stadskanaal hoopt vanaf nu nog vele jaren 'in alle rust' verder te kunnen imkeren in het 'Immedal' en zal de educatieve opdracht, die men ons gegeven heeft, naar beste kunnen uitvoeren. En met zo'n stal zal dat waarachtig wel gaan.

Facelift Expositie Bijenhuis

Frans Janssen

Met behulp van een klein budget, maar met een overmaat aan enthousiasme en inzet zijn de vrijwilligers van het Bijenhuis er in geslaagd de permanente expositie een nieuw gezicht te geven.

Deze tentoonstelling is zestien jaar geleden ontstaan uit een initiatief van Jan Willems, Peter Schreuder, Wim Merkens en de inmiddels overleden Hendrik Evenboer. Links en rechts werden imkersattributen bijeen gezocht en hiervan werd een tentoonstelling gemaakt. Een museum vonden de initiatiefnemers een te groot woord!

De belangstelling is in de loop der jaren fors toegenomen, evenals de benodigde rondleiders, nu al veertien in getal! Toch was er bij die laatste groep onvrede, omdat de expositie geen echte 'routing' bezat. Dat is nu veranderd! De huidige inrichting is gebaseerd op tien thema's. Bij het onderwerp anatomie kunnen zelfs enkele stereomicroscopen worden gebruikt. Andere thema's zijn 'huisvesting, vroeger en nu', 'honingwinning', 'bijenproducten' en heel belangrijk 'de bestuiving'. Naast de observatiekast is de vitrinekast met een echte zwerm erin een leuke blikvanger. Deze kast werd reeds in de dertiger jaren gebruikt

op het Openlucht Museum in Arnhem. Hij is onlangs geschonken door imker Wim Jacobs uit Oosterbeek, wiens vader een fervent verzamelaar was van oude imkersmaterialen en beheerder van de afdeling Realia op voornoemd museum. Bovendien was hij een buitengewoon begaafd imker. In 'Het grote bijenboek' van de onlangs overleden R. Groenveld, komen we hem heel wat keren tegen en wordt de methode 'Jacobs' genoemd om zijn doelmatigheid!

Het gehele jaar open

Enkele jaren geleden is de expositie voorzien van verwarming waardoor deze nu voor groepen het gehele jaar, na afspraak, bezocht kan worden. Het Bijenhuis mag zich al verheugen in een aantal 'vaste' klanten, zoals de LUW en vele andere onderwijsinstellingen die elk jaar op bezoek komen. Ook bijenteeltleraren met hun cursisten behoren tot de trouwe klanten. Aan buitenlands bezoek geen gebrek. Gelukkig spreken verschillende rondleiders wel enkele vreemde talen, hoewel het met Russen en Chinezen, ja die komen ook, weleens moeilijk is! Het keukentje is ook vernieuwd, waardoor we nu in staat zijn koffie, thee en gekoelde frisdranken met natuurlijk honingkoek te serveren. En voor de kinderen is het altijd leuk een eigen kaarsje te rollen met een opprikbijtje. Naast rondleiding en de film 'De Honingbij' is er in het seizoen een wandeling door de drachtplantentuin en een bezoek aan de grote verenigingsbijenstal. Als u geluk hebt, kunt u ook de productie zien van de onvolprezen Bijenhuiskunstraat. Maar de machine loopt niet altijd!

Een bezoek aan de imkersshop vormt meestal de afsluiting van een leuk en vooral leerzaam dagje uit. Leden van de VBBN hebben op vertoon van hun lidmaatschapskaart gratis toegang tot de expositie. Voor een bezoek aan onze expositie graag tijdig even een belletje.

Symposium over bijenziekten

Catherine Reker (VBBN), Roeland Vaes (KVIB)

Zoals u in het juli-augustusnummer van *Bijen* hebt kunnen lezen, organiseren de commissies Gezondheidszorg van de VBBN en de Koninklijke Vlaamse Imkersbond (KVIB) een tweedaags symposium over bijenziekten. In tegenstelling tot deze aankondiging vindt het symposium plaats op zaterdag 6 en zondag 7 februari, in het Bijenteeltmuseum te Kalmthout, vlakbij de Nederlandse grens. We kunnen daar gebruik maken van de faciliteiten van het Natuur-Educatief-Centrum.

Drie thema's staan op het symposium centraal: Amerikaans vuilbroed, varroa en nosema. De beste wetenschappelijke sprekers uit Vlaanderen, Nederland en Duitsland zijn uitgenodigd om te vertellen over de nieuwste ontwikkelingen en inzichten.

Een greep uit het programma:

- Wat weten we van Amerikaans vuilbroed, hoe werkt de bacterie; wat zijn de theorieën over de besmettings- en de resistentie-mechanismen in het bijenvolk? Hoe staat het met de verspreiding van AVB-sporen in Nederland en België; wat zijn de resultaten van de screening? Welke kant moeten we op met de bestrijding en welke ervaringen deed men in het buitenland op?
- Hoe gaan we om met de varroamijt in het tijdperk van de toenemende resistentie van de mijt tegen harde chemische middelen. Het gebruik van organische zuren, etherische oliën en biotechnische methoden respectievelijk combinaties daarvan worden praktisch en theoretisch belicht.
- Wat is nosema, hoe ontdek je het, wat kan je doen aan preventie en bestrijding?
- Wat is acarapis en hoe bestrijd je deze parasiet?

- Welke rol spelen de veerkracht en vitaliteit van bijenvolken bij het voorkomen van ziekten en wat omvatten die begrippen? Welke rol speelt de hygiëne?

Het symposium zal voor de Nederlandse en Vlaamse imkers uniek zijn: niet alleen vanwege het niveau van de sprekers, maar zeker ook door de sfeer en de gedachtenwisselingen.

We hopen de elementen wetenschap, vriendschap, gastronomie en cultuur te laten harmoniëren in het kader van de bekende Vlaamse gastvrijheid. Noteert u alvast de (gewijzigde) data: zaterdag 6 en zondag 7 februari 1999. Nadere gegevens over het definitieve programma, de deelnemings- en verblijfskosten en de wijze van inschrijven volgen in het decembernummer.

Eerste Euregio Honingkeuring

Op 16 oktober a.s. wordt de eerste Euregio honingkeuring in het Westfaals-Nederlands Imkermuseum te Gescher gehouden. Alle Nederlandse imkers en alle leden van de Kreis Borken kunnen hieraan deelnemen.

Gekeurd wordt naar de richtlijnen van de Deutsche Imker Bund (DIB) en de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland (VBBN).

Er wordt alleen gekristalliseerde honing gekeurd, vloeibare honing wordt niet toegelaten. Iedere inzender mag met maximaal 3 x 3 potten honing deelnemen. Aanbevolen wordt de potten honing te verpakken in Styropor-doosjes, met vermelding van naam en adres van de inzender.

De deelnemerskosten bedragen DM 5,- of f5,- voor iedere inzending van drie potten. Betaling bij aflevering. De KIV Borken is niet aansprakelijk voor schade ontstaan tijdens transport of keuring.

Inleveren van honing op zaterdag en zondag van 10.00-12.00 uur en van 15.00-17.00 uur of vóór de keuring op 16 oktober in het Imkermuseum, Lindenstraße 2 te Gescher. De prijzen worden beloond met een oorkonde.

Teruggave van de honinginzendingen geschiedt op zaterdag en zondag tijdens de genoemde openingstijden of ná afloop van de keuring.

Inlichtingen

Kreisimkerverein Borken, Dr. Klaus Mella, voorzitter, Eschstraße 47, 48712 Gescher, tel. 00-49-25425600 of R. Waaijer, 053-4612416.

Openingstijden secretariaat VBBN

Met ingang van heden is het Algemeen Secretariaat van de VBBN op: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag bereikbaar van 09.00-15.00 uur en op woensdag van 09.00-12.00.

Vakature Hoofdbestuur VBBN

In het Hoofdbestuur van de VBBN ontstaat voorjaar 1999 een vakature voor een bestuurslid. Gegadigden, die bij voorkeur beschikken over enige kennis van drachtplanten, worden verzocht te reageren.

U kunt uw reactie sturen aan:
Het Hoofdbestuur van de VBBN,
Postbus 90, 6720 AB Bennekom.

Faxen of E-mailen mag ook: 0317-424180
respectievelijk: bijenhuis@tip.nl

Carnica en/of Buckfastclub van Groep Achterhoek

Een aantal imkers van de Groep Achterhoek heeft de medewerking van het groepsbestuur gevraagd bij het opzetten van een dergelijke club. Deze club(s) zullen een zelfstandig bestaan moeten gaan leiden. Voelt u er voor zich in verenigingsverband meer in een van deze rassen te verdiepen, meldt u zich dan vóór 15 oktober aan bij H. Halfman, W. Alexanderlaan 14, 7261 WK Ruurlo, tel. 0573 453244. Wij zijn van plan ruim voor het nieuwe bijenseizoen te beginnen. Zij die zich al eerder aangemeld hebben hoeven dit niet nogmaals te doen.

bijen

FAMILIEBERICHTEN

In de leeftijd van 87 jaar, maar toch geheel onverwacht, is onze gewaardeerde mede-imker

FRIEN BECKERS

overleden.

Frien was 17 jaar lid van onze vereniging. Gaarne bedanken we hem voor wat hij voor onze vereniging betekende. Wij wensen zijn vrouw Til, evenals zijn verdere familie, veel sterkte toe om dit verlies te kunnen dragen.

Leden en Bestuur
LLTB bijenvereniging Weert

Op 6 juni j.l. overleed op 80-jarige leeftijd ons zeer gewaardeerd medelid

ANTOON VAN DER VLEUTEN

Nog geen twee maanden na het overlijden van ons bestuurslid Willem van der Vleuten, is nu ook zijn vader Antoon van ons heengegaan. Antoon is 62 jaar lid geweest van onze vereniging.

Twee jaar geleden heeft hij de oorkonde behorende bij zijn diamanten jubileum nog in ontvangst mogen nemen. We zullen Antoon missen met zijn onverwachte bezoeken maar ook met zijn stekjes zijn zaadjes en zijn plantjes. Wij wensen de familie Van der Vleuten veel sterkte toe.

Bestuur en leden